

DAN UČITELJA, 5. LISTOPADA, 2023. GODINE

SIMPOZIJ

RODNI STEREOTIPI I RAVNOPRAVNOST U KONTEKSTU ODGOJA I OBRAZOVANJA

knjižica sažetaka

Organizacijski odbor: Sanja Barić, Emilia Miščenić, Zlata Tomljenović, Ester Vidović, Aleksandra Smolić Batelić, Renata Čepić, Jasminka Mezak

Programski odbor: Brigita Miloš, Sanja Bojanić, Ester Vidović, Željka Ivković Hodžić, Sanja Tatalović Vorkapić, Maja Verdonik, Maja Opašić

PROGRAM SIMPOZIJA

*Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci
i
Vijeće za rodnu ravnopravnost Sveučilišta u Rijeci
organiziraju simpozij*

Rodni stereotipi i ravnopravnost u kontekstu odgoja i obrazovanja

Datum: 5. listopad, 2023.

Vrijeme: 14.00 – 18.30

Mjesto: Učiteljski fakultet u Rijeci, predavaonica 230

Poveznica za prijavu: <https://forms.gle/3w2CoHcUKabRwP7u7>

Simpozij *Rodni stereotipi i ravnopravnost u kontekstu odgoja i obrazovanja* okuplja stručnjake iz različitih disciplina kako bi istražili povezanost rodno uvjetovanih stereotipa s odgojno - obrazovnim procesima te raspravljali o izazovima i mogućnostima u promicanju rodne ravnopravnosti u tim kontekstima.

Od neupitne je važnosti prepoznavati i razumjeti rodno uvjetovane stereotipe, koji mogu ograničiti potencijal djece i mladih te odrediti njihove obrazovne izvore, kao i reflektirati se na njihovom samopouzdanju i društvenim ulogama. Naglasak je na kritičkom promišljanju tradicionalnih rodnih uloga i stereotipa te promicanju rodne osviještenosti među svim sudionicima u odgojno-obrazovnom procesu. Sudionici simpozija će razmijeniti iskustva, izložiti rezultate recentnih istraživanja i literature, referirati se na primjere dobre prakse, a s ciljem razvijanja alata i strategija za stvaranje inkluzivnih odgojno-obrazovnih okruženja. Takva okruženja pozitivno djeluju na prevenciju i suzbijanje rodno uvjetovanih stereotipa, kao i na promicanje rodne ravnopravnosti u odgojno-obrazovnom sustavu.

Vizija je ovog simpozija kreirati platformu međusobne suradnje, umrežavanja i razmjene ideja, s težnjom stvaranja zajedničke vizije u kojoj su rodni stereotipi prevladani, a ravnopravnost postignuta u svim aspektima odgoja i obrazovanja.

Izlaganja će se objediniti u zborniku izloženih radova te se očekuje da će ishodi ovog simpozija doprinijeti dalnjem razvoju pozitivnih politika i praksi, usmjeravajući se na promjene koje osiguravaju inkluzivnija i pravednija obrazovna iskustva za sve.

PROGRAM SIMPOZIJA

5.10.2023., predavaonica 230

14:00-14:20	Uvodna riječ i pozdravni govor
	<i>doc.dr.sc. Ester Vidović, organizatorica Simpozija, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci red. prof. dr.sc. Sanja Barić, predsjednica Vijeća za rodnu ravnopravnost Sveučilišta u Rijeci</i>
14:20-14:50	Plenarno predavanje
	<i>Trokut suradnje protiv rodno uvjetovanog nasilja u školama v.prof.dr.sc. Zilka Spahić Šiljak, Univerzitet u Sarajevu, Univerzitetni gender resursni centar</i>
14:50-16:10	SEKCIJA 1 Rodni stereotipi i ravnopravnost u nastavi materinskog i stranog jezika i književnosti <i>Moderator: doc.dr.sc. Ester Vidović</i>
	<i>Zastupljenost rodnih stereotipa na primjeru ekrанизiranih lektirnih hrvatskih dječjih romana izv.prof.dr.sc. Kristina Riman, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli Lucija Kelecić, alumna Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli</i>
	<i>Rodni stereotipi i problem obrazovanja u romanu "Matilda" Roalda Dahla doc.dr.sc. Ester Vidović, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
	<i>Rodni stereotipi i ravnopravnost u udžbenicima i čitankama od 1. do 4. razreda osnovne škole Ivana Vidrih, mag.prim.educ. Osnovna škola Vladimira Nazora, Crikvenica doc.dr.sc. Maja Opašić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
	<i>Odgoj za različitost: tri romana za razmatranje doc.dr.sc. Tanja Habrle, Filozofski fakultet Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli</i>
16:10-16:30	Pauza za kavu
16:30-18:10	SEKCIJA 2 Izazovi rodnih stereotipa i ravnopravnosti u odgoju i obrazovanju <i>Moderator: Željka Ivković Hodžić, pred.</i>
	<i>LGBT roditeljstvo Marija Grden, univ. bacc. praesc. educ., Dječji vrtić Morski konjić-Scuola materna Cavallucia Marino u Taru Željka Ivković Hodžić, pred., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
	<i>Rodna socijalizacija u vrtiću Klara Benić, univ. bacc. praesc. educ., Dječji vrtić Čarobni svijet, Zagreb Željka Ivković Hodžić, pred., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
	<i>Feminizacija odgajateljske profesije Jelena Nogić, univ. bacc. praesc. educ., Dječji vrtić Četiri rijeke, Karlovac Željka Ivković Hodžić, pred., Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
	<i>Roditeljski stavovi o odgojnem aspektu formiranja rodnih uloga kod djece rane i predškolske dobi Kristina Juras, univ. bacc. praesc. educ., Dječji vrtić Katarina Frankopan, Malinska izv.prof.dr.sc. Darko Lončarić, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
	<i>Izazovi ostvarivanja rodne ravnopravnosti u visokom obrazovanju red.prof.dr.sc. Emilia Miščenić, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci</i>
18:10-18:30	Završna riječ

Klara Benić

univ. bacc. praesc. educ.

Dječji vrtić Čarobni svijet, Zagreb

klarabenic@gmail.com

Željka Ivković Hodžić

predavačica

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

zeljka.ivkovic@ufri.uniri.hr

RODNA SOCIJALIZACIJA U VRTIĆU

Ovaj rad bavi se rodnom socijalizacijom djece u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Opisane su različite teorije i pogledi na nastanak spolnih i rodnih razlika te rodne nejednakosti. S obzirom na činjenicu da vrtić zauzima vrlo važno mjesto u životima djece i doprinosi formiranju rodnoga identiteta, velika pozornost posvećena je upravo ulozi odgajatelja i odgajateljica, ali i socijalnomu i materijalnomu okruženju u ustanovama. Problematiziranje uloge odgajatelja i odgajateljica u spomenutome procesu neophodno je kako bi se unaprijedila odgojno-obrazovna praksa te su u ovome radu istaknute i preporuke na koji se način u vrtiću može poticati rodno osviješten odgoj. Sve je veći broj stručnjaka koji se bave proučavanjem rodne socijalizacije u vrtiću i rodno uvjetovanih ponašanja. Oni su nam omogućili pristup brojnim novim spoznajama koje su primjenjive u neposrednome radu s djecom. Uloga je odgajatelja omogućiti djeci optimalan razvoj na svim područjima, što podrazumijeva i odgoj djece koja nisu ograničena društveno nametnutim rodnim ulogama i stereotipima.

Ključne riječi: rodna socijalizacija, rodni odnosi u vrtiću, rodni stereotipi, uloga odgajatelja

doc. dr. sc. Tanja Habrle

Filozofski fakultet Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli

tanja.habrle@unipu.hr

ODGOJ ZA RAZLIČITOST: TRI ROMANA ZA RAZMATRANJE

Izlaganjem se želi uputiti na neizostavnu i važnu potrebu da se u obrazovne programe uvrste književni tekstovi koji prezentiraju LGBTQ+ teme. Treba, naime, napomenuti da takvi sadržaji nisu dovoljno prisutni unutar odgoja i obrazovanja te da školska politika ne daje upute učiteljima i upravi škole o tome kako bi se trebali ponašati ako učenik zatraži pomoć ili informacije u vezi s homoseksualnošću. Rezultati istraživanja doveli su do potvrde da je važno postojanje inkluzivnoga kurikula u koji je bitno uključiti seksualnu orijentaciju i rodni identitet kao teme u različite nastavne predmete te ih učiniti vidljivima svima. Analizom triju romana, *Extraterrestre alla pari* (1979), *Sei come sei* (2013) i *Splendore* (2013), pokazuje se kako bi se takva situacija u školama mogla promijeniti pomoću književnosti.

Ključne riječi: LGBTQ+ književnost, LGBTQ+ u građanskome odgoju, rodni identitet, seksualna orijentacija

Marija Grden

univ. bacc. praesc. educ.

Dječji vrtić *Morski konjić* – Scuola materna *Cavallucio Marino Tar*

marija.grden3@gmail.com

Željka Ivković Hodžić

predavačica

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

zeljka.ivkovic@ufri.uniri.hr

DUGINE OBITELJI I LGBTIQ* RODITELJSTVO

Obitelj i roditeljstvo biološki su i kulturno određene sastavnice društva. S obzirom na nedostatak domaćih znanstvenih i stručnih radova posvećenih roditeljstvu seksualnih i rodnih manjina ovaj rad donosi pregled istraživanja na temu duginih obitelji i LGBTIQ* roditeljstva. Zakonskim priznavanjem i prihvaćanjem prava LGBTIQ* zajednice, uključujući i pravo na životno partnerstvo i udomljavanje, odnosno posvajanje djece, zadovoljeni su primarni ciljevi pripadnika LGBTIQ* zajednice. U radu se raspravlja o vidljivosti tih zakona u svakodnevnome življenju, značaju rodnih uloga i stereotipa u društvu, kao i utjecaju konzervativnih političkih struja na društvenu instituciju obitelji, a samim time i na kvalitetu života LGBTIQ* obitelji. Rad se bavi i ulogom vrtića i odgajatelja. Cilj je rada potaknuti daljnja pedagoška i sociološka istraživanja na temu LGBTIQ* obitelji te time proširiti znanje društva o seksualnim i rodnim manjinama i razviti osjetljivost društva prema LGBTIQ* zajednici.

Ključne riječi: društveni aktivizam, dugine obitelji, LGBTIQ* roditeljstvo, ljudska prava, rojni stereotipi

Kristina Juras

univ. bacc. praesc. educ.

Dječji vrtić Katarina Frankopan Krk, Područni vrtić Malinska

kjuras92@gmail.com

dr. sc. Darko Lončarić, izv. prof.

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

dloncaric@ufri.uniri.hr

RODITELJSKI STAVOVI O ODGOJNOME ASPEKTU FORMIRANJA RODNIH ULOGA KOD DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Promatrajući i oponašajući odrasle, djeca počinju usvajati rodne uloge te razvijati rodni identitet. Rodni identitet omogućava djetetu stvaranje slike o sebi u odnosu na karakteristike koje se smatraju odgovarajućima za muškarca i ženu. Roditelji znatno doprinose formiranju rodnoga identiteta djeteta, posebice djelovanjem u skladu s vlastitim stavovima o rodnim ulogama.

Cilj ovoga istraživanja bio je provjeriti postoji li povezanost sociodemografskih karakteristika roditelja poput njihova biološkoga spola, dobi, stupnja obrazovanja i stupnja urbanosti sredine u kojoj žive s njihovim odgojnim stavovima o rodnim ulogama.

U istraživanju je sudjelovalo 255 roditelja (225 žena i 30 muškaraca) djece rane i predškolske dobi (od rođenja do 7. godine života). Primjenjena je prilagođena verzija Freemanove Skale odgojnih stavova o rodnim ulogama (*Child-Rearing Sex-Role Attitude Scale*) u kojoj su zastupljene tvrdnje koje ukazuju na rodno tipiziran odgojni stav (npr. „Samo bi se dječaci trebali baviti natjecateljskim sportovima“) ili egalitarni stav rodne ravnopravnosti u odgoju djece („Kupio/kupila bih jednake vrste igračaka kćeri i sinu“). Viši rezultat na skali ukazuje na zastupljenost rodno tipiziranoga odgojnog stava o rodnim ulogama u odgoju djeteta.

Analizom prikupljenih podataka utvrđeno je da većina u radu promatranih sociodemografskih karakteristika roditelja nije povezana s njihovim odgojnim stavom prema rodnim ulogama, s iznimkom životne sredine. Utvrđeno je da roditelji iz urbanih područja imaju manje zastupljen rodno tipizirani odgojni stav, tj. egalitarniji su u odgojnome pristupu svojoj djeci bez obzira na spol djeteta u usporedbi s roditeljima iz ruralnih područja. S obzirom na relativno mali uzorak i nerazmjerno malu zastupljenost očeva u uzorku, rezultate ovoga istraživanja treba uzeti s određenom zadrškom te istraživanje treba ponoviti na reprezentativnijemu uzorku. Ipak, i preliminarni rezultati ukazuju na važnost provođenja aktivnosti za poticanje rodne ravnopravnosti, posebice u ruralnim sredinama.

Ključne riječi: djeca, odgoj, roditelji, rodno tipiziranje, učenje rodnih uloga

prof. dr. sc. Emilia Miščenić

Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
emilia.miseric@pravri.uniri.hr

IZAZOVI OSTVARIVANJA RODNE RAVNOPRAVNOSTI U VISOKOŠKOLSKOME OBRAZOVANJU

Podizanje svijesti o rodnoj ravnopravnosti i njezino učinkovito ostvarivanje predstavlja poseban izazov u visokoškolskome obrazovanju. Načelo rodne ravnopravnosti, uz suzbijanje diskriminacije i postizanje jednakosti, ubraja se u temeljne vrijednosti svakoga demokratskog društva te je zajamčeno mnogobrojnim propisima na međunarodnoj, europskoj i nacionalnoj razini. Unatoč tomu, praktična provedba i jamstvo učinkovitosti načela rodne ravnopravnosti izrazito su zahtjevni u kontekstu odgoja i obrazovanja. U ovome radu autorica stavlja naglasak na aspekt ostvarivanja rodne ravnopravnosti u visokoškolskome obrazovanju. Polazeći od praktičnih primjera na visokoškolskim institucijama, autorica preispituje učinkovitost primjene načela rodne ravnopravnosti. U radu se posvećuje pitanjima promicanja i jačanja rodno osjetljive komunikacije, ostvarenju rodne ravnopravnosti u nastavnoj djelatnosti, učenju i podučavanju, promicanju rodne ravnopravnosti u znanstvenome djelovanju i istraživanjima, kao i jačanju institucijske kulture rodne ravnopravnosti.

Ključne riječi: rodna ravnopravnost, učinkovitost, visokoškolsko obrazovanje

Jelena Nogić

univ. bacc. praesc. educ.

Dječji vrtić *Četiri rijeke*, Karlovac

jelena.nogic@gmail.com

Željka Ivković Hodžić

predavačica

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

zeljka.ivkovic@ufri.uniri.hr

FEMINIZACIJA ODGAJATELJSKE PROFESIJE

Rad se bavi odgajateljskom profesijom kao feminiziranom profesijom. Nakon uvodnih razmatranja o povijesnome razvoju i profesionalizaciji odgajateljske profesije, određuje se i opisuje proces feminizacije odgajateljske profesije. Proces feminizacije određene profesije umanjuje njezin društveni status, visinu finansijskih naknada i mogućnosti koje profesija pruža. Analizira se utjecaj tih strukturnih ograničenja na društveni status odgajateljske profesije, na kurikule ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te na motivaciju muškaraca za rad u odgajateljskoj profesiji. Opisuje se fenomen tzv. ženske pedagogije i njegov utjecaj na kurikul vrtića. Rad daje pregled istraživanja o stavovima odgajateljica i roditelja o muškim odgajateljima te navodi primjere dobre prakse iz drugih europskih zemalja kao moguća rješenja.

Ključne riječi: društveni status profesije, feminizacija profesije, odgajateljska profesija, rodni stereotipi, ženska pedagogija

Ivana Vidrih

mag. prim. educ.

Osnovna škola Vladimira Nazora Crikvenica

ivanavidrih@gmail.com

doc. dr. sc. Maja Opašić

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

mopasic@ufri.uniri.hr

RODNA RAVNOPRAVNOST U UDŽBENICIMA I ČITANKAMA**OD 1. DO 4. RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE**

Rodna ravnopravnost sastavnica je jedne od temeljnih vrijednosti, a to je društvena jednakost koja podrazumijeva osiguravanje jednakih prava, mogućnosti i dostojanstva za sve članove društva. Budući da bi se odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj trebao temeljiti na poštovanju i razvijanju vrijednosti kod učenika kako bi tako postali odgovorni i aktivni članovi društvene zajednice, sadržaji kojima se promiču određene vrijednosti trebale bi biti zastupljene u svim sastavnicama procesa odgoja i obrazovanja. S obzirom na to da su udžbenici i čitanke jedno od najvažnijih nastavnih sredstava u procesu učenja i poučavanja, cilj je ovoga izlaganja propitati i utvrditi zastupljenost i primjerenost sadržaja koji promiču rodnu ravnopravnost u udžbenicima i čitankama za Hrvatski jezik od 1. do 4. razreda osnovne škole. Istraživanje uključuje kvalitativnu i kvantitativnu analizu zastupljenosti i primjerenosti sadržaja koji promiču rodnu ravnopravnost u nastavnim jedinicama odabranih čitanki i udžbenika dvaju izdavača. Rezultati istraživanja uspoređeni su i s prethodnim istraživanjima koja su uključivala udžbenike i čitanke prije usklađivanja s kurikulima nastavnih predmeta i međupredmetnih tema koji su doneseni 2019. g.

Ključne riječi: čitanka, Hrvatski jezik, razredna nastava, rodna ravnopravnost

Izv. prof. dr. sc. Kristina Riman

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli,
kristina.riman@unipu.hr

Lucija Kelecija, mag. prim. educ.

alumna Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli,
cija97@gmail.com

ZASTUPLJENOST RODNIH STEREOTIPA NA PRIMJERU EKRANIZIRANIH LEKTIRNIH HRVATSKIH DJEČJIH ROMANA

Hrvatski dječji romani dio su popisa književnih djela s kojima se djeca upoznaju ponajprije na nastavi književnosti u okviru Hrvatskoga jezika. Nerijetko se ti lektirni naslovi povezuju s nastavom medejske kulture zato što su neki od njih predstavljali predložak za ekranizacije koje su obogatile hrvatsku dječju kinematografiju. Uglavnom su to realistični dječji romani koji su, zahvaljujući nekim svojim značajkama, pogodni za prenošenje u filmski medij. Na taj su način ti romani postali dostupniji djeci i kao formativni elementi imaju veću mogućnost utjecaja na razvoj dječjega samopoimanja u raznim segmentima, uključujući razvoj rodnoga identiteta i usvajanja rodnih uloga.

U radu se promatraju odabrani hrvatski dječji romani: *Vlak u snijegu* Mate Lovraka, *Duh u močvari* Ante Gardaša, *Zagonetni dječak i Ljubav ili smrt Ivana Kušana*, *Dnevnik Pauline P.* Sanje Polak te filmovi kojima su ti romani bili poticaj za ekranizaciju. Cilj je rada analizirati odnose muških i ženskih likova u romanima i filmovima s obzirom na dodijeljene im rodne uloge i stereotipe te ih usporediti s obzirom na vrijeme u kojem su nastali i s obzirom na to kako su realizirani u književnome i filmskome mediju.

Analiza romana i filmova pokazuje da su češći tradicionalni prikazi djece s obzirom na rodne uloge u starijim romanima i filmovima, a u suvremenijim romanima likovi su manje određeni stereotipima, ali ih nisu lišeni u potpunosti. Rodni stereotipi podjednako su zastupljeni u oba promatranim medijima, pri čemu ih filmski medij, naročito u suvremenijim ekranizacijama, ublažava ili ih transformira i obrađuje na neizravan način. Umjesto uklanjanja nesuvremenih mogućnosti njihova korištenja u komparativnome smislu. Oni, naime, mogu poslužiti kao poticaj za raspravu u nastavnim predmetima umjetničkoga i društveno-humanističkoga područja.

Ključne riječi: hrvatski dječji film, hrvatski dječji roman, lektira, stereotip

PLENARNO IZLAGANJE

izv. prof. dr. sc. Zilka Spahić Šiljak

Univerzitet u Sarajevu

Univerzitetski gender resursni centar

e-adresa: zilka.spahic-siljak@unsa.ba

TROKUT SURADNJE PROTIV RODNO UVJETOVANOOGA NASILJA U ŠKOLAMA

Rodni stereotipi i predrasude koji su integralni dio primarne socijalizacije utvrđuju se sekundarnom socijalizacijom u školi i često eskaliraju u rodno uvjetovano nasilje. Istraživanja provedena na tu temu u razvijenim zapadnim zemljama (NEU and UK Feminista, 2017) pokazuju da je rodno uvjetovano nasilje (RUN) prevalentno u školama, da je normalizirano i da se vrlo rijetko prijavljuje. Najčešća je forma RUN-a seksizam, koji kao višedimenzionalan konstrukt uključuje i benevolentno i hostilno ponašanje (Glick i Fiske, 2001; Jones, 2020; Ćeriman i Spahić Šiljak, 2022). Seksističko ponašanje utemeljeno je u naučenim obrascima rodne diferencijacije, paternalizmu i heteronormativnosti. Da bi se adekvatno odgovorilo na izazove rodno uvjetovanoga nasilja u školi, potrebno je uključiti sve važne aktere obrazovnoga procesa. U ovome radu bit će predstavljen primjer trokuta suradnje nastavnika, djece i roditelja iz Bosne i Hercegovine koji se pokazao kao primjer dobre prakse u prevladavanju, ne samo RUN-a, već i drugih problema u školskoj zajednici.

Ključne riječi: rodno uvjetovano nasilje, seksizam, škola, trokut suradnje

doc. dr. sc. Ester Vidović

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

ester.vidovic@ufri.uniri.hr

RODNI STEREOTIPI I PROBLEM OBRAZOVANJA U ROMANU *MATILDA* ROALDA DAHLA

Rad izučava pitanje rodnih stereotipa u ideološkoj pozadini književnosti za djecu koja promovira, ali i odražava kulturne vrijednosti i odnose moći u društvu (Mc Cabe i sur., 2011.). U tome smislu djeca inkliniraju procjeni fiktivnih likova u skladu s patrijarhalnim sustavom rodnih vrijednosti koji usvajaju u djetinjstvu. Prema tome sustavu žene se mahom percipiraju slabima, a muškarci jakima (Bem, 2008). Analizom pojedinih likova u romanu *Matilda* britanskoga autora Roalda Dahla proučavaju se konstrukt roda i problem obrazovanja u modernome društvu, naročito problem obrazovanja djevojčica. Posebna pozornost poklanja se nijansiranju ženskih likova u romanu, koje variraju od praznoglavih lutkica do punopravnih članica društva. Takva analiza pridonosi boljem razumijevanju rodnih stereotipa zasnovanih na ukorijenjenome sustavu patrijarhalnih vrijednosti i mogućnostima njihova prevladavanja.

Ključne riječi: konstrukt roda, *Matilda*, obrazovanje, Roald Dahl, rodni stereotipi, rodne vrijednosti